

Výnimočné školy

Igor Bielich

Pravopis slov cudzieho pôvodu

Pravopis slov cudzieho pôvodu

Pri písaní slov cudzieho pôvodu je dôležité prihliadať na pôvod slova. Využívame etymologický princíp, čo znamená, že sa prihliada na pôvodný pravopis v cudzom jazyku, z ktorého sme slovo prebrali.

Zdomácnené slová, ktoré sa už prispôbili slovenčine majú často prispôbený i pravopis – napríklad ofsajd (off-side) a mejkap (make-up).

Pri preberaní slov z cudzieho jazyka do slovenčiny sa zachováva také i/y, aké je v pôvodnom jazyku. V niektorých prípadoch sa pristupuje k úprave dĺžky hlásky.

Dobrou pomôckou je poznať pôvod slova. Zistiť to môžeme s pomocou slovníka cudzích slov.

Cudzie predpony majú rozličný význam. Každá má vlastný význam, preto je vhodné naučiť sa aspoň niektoré:

anti – pochádza z gréčtiny a znamená proti
antivírus, antifašistický, antibakteriálny...

multi – pochádza z latinčiny a znamená mnoho
multifunkčný, multimilionár, multitalentovaný...

poly – pochádza z gréčtiny a znamená množstvo
polystyrén, polyhistor, polyteizmus...

poli – pochádza z gréčtiny a znamená mestský
poliklinika, politika, policajt...

uni – pochádza z latinčiny a znamená jedno/jeden

uniforma, univerzálny, unikátny...

syn – pochádza z gréčtiny a znamená súčasný/príbuzný
syntetický, synchronny, synonymický...

Predpona anti
znamená proti.

1

fil – pochádza z gréčtiny a znamená mať rád/milovať
filozofia, filantrop, filológia...

hipo – pochádza z gréčtiny a znamená kónský
hipológia, hipodróm, hipoterapia...

hypo – pochádza z gréčtiny a znamená nedostatočný
hypofunkcia, hypotaxa, hypochonder...

hyper – pochádza z gréčtiny a znamená veľký
hypermarket, hyperaktivita, hypermangán...

dis – pochádza z latinčiny a znamená protiklad/zápor
dislokácia, disciplína, diskretnosť...

dys – pochádza z gréčtiny a znamená porucha/nemožnosť
dysfunkcia, dystrofia, dyslexia...

Prípony:

-fýl (z gréčtiny, slová s významom mať rád/záľubu v niečom)
slovakofil, bibliofil, nekrofil, rusofil...

-yl (z latinčiny, slová pomenúvajúce chemické zlúčeniny)
butyl, fenyl, dínyl, karboxyl...

Záverečné zhrnutie:

Slová cudzieho pôvodu:

- ✓ uplatňuje sa v nich etymologický princíp (píšeme ich zväčša podľa ich pôvodného pravopisu v cudzom jazyku pôvodu)
- ✓ pri písaní sa zachováva také i/y, aké je v pôvodnom jazyku
- ✓ niekedy sa upravuje dĺžka hlásky

